

dCIDOB 77. **Diversitat cultural i etnoncentrisme.**

Cronologia de conflictes.

Cronologia de CONFLICTES

Per més informació: <http://observatori.barcelona2004.org>



Juliol/Agost ▾

DEL 3 AL 9

XIPRE. Una divisió que sobreviu al nou ordre mundial ▶ Aquesta setmana es reprenen a Ginebra les negociacions indirectes entre els representants grecipriotes i turcoipriotes.

CÔTE D'IVOIRE. Nova revolta militar ▶ El país torna a estar sota el toc de queda després d'un nou intent d'alçament militar. Les negociacions entre els militars amotinats i el general Guei, cap de la junta civícomilitar, han acabat en un acord per posar fi a la revolta.

ÍNDIA. L'Índia rebutja l'autonomia de Caixmir ▶ El Govern indi ha rebutjat el projecte d'autonomia elaborat per l'assemblea de l'Estat de Jammu i Caixmir, que proposava tornar a la situació anterior a 1953, quan Caixmir tenia la seva pròpia Constitució, bandera i primer ministre.

ISRAEL / PALESTINA. La proclamació de l'Estat palestí mobilitza el món ▶ La proclamació unilateral d'un Estat palestí el pròxim 13 de setembre ha provocat una ràfega d'amenaçes per part d'Israel, una rebel·lió en el gabinet del primer ministre israelià, Ehud Barak, la dimissió del seu ministre de l'Interior, i una convocatòria gairebé desesperada de Bill Clinton, d'una cimera tripartida a Camp David per tal d'aconseguir la signatura d'un acord entre Israel i Palestina abans que acabi el seu mandat.

TXETXÈNIA. Nova escalada de la guerra ▶ Cinc atemptats suïcides contra les casernes russes a Txetxènia, que han provocat almenys 40 morts i més de 80 ferits, ha conduït Rússia a reforçar les mesures de seguretat i a implantar un nou toc de queda indefinit.

FIJI / ILLES SALOMÓ. Molt moviment i poques solucions ▶ El comandament militar de Fiji ha nomenat aquesta setmana un nou Govern civil, la tasca prioritària del qual serà la protecció dels drets dels indígenes, sense que això signifiqui que s'exclourà la resta de comunitats que conformen la societat multi-racial i multicultural de Fiji.

DEL 10 AL 16

FILIPINES. El president filipí proclama la victòria sobre els rebels ▶ Joseph Estrada, el president filipí, dona per "pràcticament acabada" la guerra al sud de Filipines després que l'Exèrcit conquerís Camp Abubakar, el bastió dels rebels del Front Moro d'Alliberament Islàmic (FMAI). La victòria militar no porta, malgrat tot, la pau definitiva al país.

ALGÈRIA. Escalada de violència. ▶ Un any després de la promulgació de la Llei de concòrdia civil, aprovada en referèndum i rebutjada pel GIA (Grup Islàmic

Armat) i pel Grup salafista, s'han registrat en el país magribí 1.200 assassinats, amb una mitjana de 200 al mes.

AFGANISTAN. Les dones afganeses novament confinades a casa ▶ Els talibans, que controlen el 90% del territori de l'Afganistan, han donat l'ordre a les organitzacions no governamentals que operen al país d'acomodar totes les dones que hi col·laboren.

LAOS. Primers signes d'insurrecció ▶ En les últimes setmanes, atemptats amb bomba i atacs a llocs fronterers de Tailàndia han posat en evidència un ressorgiment de l'activitat rebel a Laos. Els rebels de l'ètnia hmong pretenen obtenir suport financer i polític de l'exterior per derrocar el Govern comunista que dirigeix el país des d'ara fa un quart de segle.

COLÒMBIA. El Pla Colòmbia, una amenaça de militarització del país ▶ Un grup de 26 països i 7 institucions internacionals han pactat aquesta setmana a Madrid el Pla Colòmbia. L'aportació financera i l'assistència tècnica per als projectes de desenvolupament econòmic i social són solament una de les dues línies d'acció que conformen el pla. La segona és l'ajuda militar que subministren els Estats Units per acabar oficialment amb els conreus il·lícits.

FIJI. Els rebels guanyen la partida ▶ Vuit setmanes després de l'assalt al Parlament de Fiji, els ostantges, entre els quals es trobava el primer ministre derrocat, Mahendra Chaudhry, han estat finalment alliberats i el cop s'ha consumat.

FRANÇA. Nou pla per a una major autonomia de Còrsega ▶ Després de diversos mesos de negociacions amb els nacionalistes corsos, el primer ministre francès, Lionel Jospin, ha ofert a l'illa un poder legislatiu compartit.

ESPANYA. Nou cop d'ETA en una ofensiva dura i planificada ▶ L'explosió d'un cotxe bomba al centre de Madrid, carregat amb 15 quilos d'explosius, ha causat nou ferits, un d'ells greu, i ha causat danys materials en 100 habitatges i 50 comerços.

IRLANDA DEL NORD. Violència i mort a l'Ulster ▶ Després d'una setmana de festeigs folklòrics, durant la qual la comunitat protestant celebrava la victòria, l'any 1690, de Guillem d'Orange sobre les tropes catòliques del rei Jaume, la tensió va desembocar en violència i desordres als carrers.

ISRAEL / PALESTINA. Camp David, un escenari de pau per a un conflicte de mig segle. ▶ Palestins i israelians s'han assegut ara a negociar els sis contenciosos més importants: l'estatut definitiu per a la creació d'un Estat de Palestina independent, la qüestió de Jerusalem, les fronteres i territoris que delimi-

taran ambdós Estats, els assentaments dels colons jueus i el control i l'administració de l'aigua.

DEL 17 AL 23

PAPUA OCCIDENTAL. L'or d'Indonèsia demana la independència ▶ Mentre a les illes Moluques augmenten els durs combats entre cristians i musulmans, a Papua Occidental s'ha incrementat el contingent militar de 8.000 a 12.000 homes i hi ha notícies de l'aparició de milícies indonèsies. Aquesta província va proclamar la seva independència el passat 4 de juny.

MOÇAMBIC. Crida a la rebel·lió ▶ El líder de l'antiga guerrilla anticomunista, Afonso Dhlakama, ha fet una crida a la insurrecció civil, després de donar per acabades les converses amb el president, que tenien com a objectiu aconseguir el nomenament d'alguns governadors provincials.

SIERRA LEONE. Noves missions de pau ▶ Després de l'alliberament dels últims 233 cascos blaus que encara continuaven a mans dels rebels del Front Revolucionari Unit, la missió de l'ONU torna a estar al complet. Els 15 membres del Consell i el secretari general han qualificat l'acció d'exemplar, ja que ha retornat la credibilitat a les operacions de pau.

FIJI. Els rebels amenacen amb la guerra civil ▶ La presa de possessió del nou Govern de Fiji, encapçalat per Laisenia Qarase, ha estat ajornada per un temps indefinit, després que els rebels de George Speight hagin amenaçat amb iniciar la guerra civil.

REPÚBLICA DEMOCRÀTICA DEL CONGO. El factor desestabilitzador ▶ Segons ACNUR, el nombre de civils que han creuat en els últims dies el riu Ubangi per refugiar-se a Congo-Brazzaville, el país veí, és de 35.000. La massiva arribada d'aquests refugiats amenaça amb desestabilitzar aquest país, que alberga ja uns 25.000 refugiats hutu.

AGOST

ESPANYA. El violent estiu d'ETA ▶ Cinc morts al pirineu d'Ossa, un cotxe bomba que va causar 11 ferits a Madrid i 4 etarres morts quan van esclatar els 25 quilos d'explosius mentre preparaven un cotxe bomba, és el balanç d'un estiu que s'ha convertit en un dels més violents que es recorden a Euskadi.

FRANÇA. Desavinences entorn a l'autonomia de Còrsega ▶ L'atemptat a Còrsega, que ha provocat la mort del líder nacionalista, Jean-Pierre Rossi, els diversos atacs amb bomba a edificis governamentals i la dimissió del ministre de l'Interior francès, són només dos exemples més que demostren que les diverses faccions governamentals i nacionalistes estan encara lluny de consensuar l'estatut autòmic de l'illa.

DEL 28 D'AGOST AL 3 DE SETEMBRE

BURUNDI. La pau a mig camí ▶ Un document que traça el marc d'un acord de pau és l'únic resultat de la cimera d'Arusha (Tanzània) en la qual es trobaven reunides 13 de les 19 faccions enfrontades en la guerra civil de Burundi.

SOMÀLIA. Nou president per a un país sense Estat ▶ Abdulkasim Salad Hassan és el nou líder de Somàlia que tindrà per davant una ingent tasca de restaurar l'ordre i formar un Govern central en una nació que no n'ha conegut tal des de 1991.

COLÒMBIA. El Pla Colòmbia, una caixa de Pandora a l'Amèrica del Sud ▶ La visita de Bill Clinton a Colòmbia significa el tret de sortida per al Pla Colòmbia per al qual els Estats Units han desemborsat 1.300 dòlars per lluitar contra el narcotràfic.

TIMOR ORIENTAL. Un any després ▶ Timor Oriental ha celebrat el primer aniversari del referèndum que va obrir el camí per a la independència, amb un congrés del Consell Nacional per a la Resistència Timoresa (CNRT), en el qual s'ha elegit Xanana Gusmão com a president del seu consell nacional i líder que conduirà la transició de l'illa cap a les seves primeres eleccions lliures i democràtiques.

SIERRA LEONE. Sense la pau ▶ Els rebels del Front Revolucionari Unit (FRU) estan en retirada, el seu líder, Foday Sankoh, es troba a la presó i la capital, Freetown, és més segura que en anys anteriors, però la majoria dels territoris recuperats pels britànics son disputats per grups rebels

DEL 4 AL 10

SRI LANKA. Combats enfront de les eleccions legislatives ▶ Un mes abans de les eleccions legislatives, previstes per al 10 d'octubre, les tropes governamentals han llançat la més dura ofensiva dels últims quatre mesos en un intent de recuperar el territori ocupat pels rebels de la guerrilla tàmil.

FIJI. Acusats de traïció els colpistes ▶ El Tribunal Suprem de Fiji decidirà en els propers dies si el líder colpista George Speight i els seus acòlits seran jutjats per traïció a la pàtria.

AFGANISTAN. L'oposició perd posicions clau ▶ Les forces taliban d'Afganistan, que controlen el 90% del territori, han conquerit la ciutat de Taloqan, al nord, un dels principals bastions que romanien en mans de l'oposició, liderada per Ahmed Xah Masood.

TIMOR ORIENTAL. Terror de la milícia ▶ El dia de la inauguració de la Cimera del Mil·leni de Nacions Unides, milers de milicians proindonesis van assaltar la seu de l'ONU a Atambua, a Timor Occidental, assassinant quatre funcionaris de l'ACNUR i ferint-ne un

nombre indeterminat.

CAIXMIR. Sota el foc d'artilleria ▶ Cinc persones han mort al Caixmir després que tropes pakistaneses desapareixin projectils d'artilleria a l'altre costat de la línia de control que divideix la disputada regió.

TXETXÈNIA. Embolic mortal ▶ Des del principi de mes, deu vehicles militars han explotat a Grozni, una ciutat sembrada de mines, i sis soldats han mort aquesta última setmana.

DEL 11 AL 17

UZBEKISTAN. Síntomes de desestabilització a l'Àsia Central ▶ A l'Uzbekistan comença a engendrar-se un conflicte que amenaça amb desestabilitzar la zona d'Àsia Central. Els rebels islamistes, que pertanyen majoritàriament al Moviment Islàmic Uzbek (MIU) han començat a infiltrar-se en el país, i també al Kirguizistan, infligint serioses pèrdues a l'Exèrcit.

XIPRE. Traves per a una reunificació ▶ El president turcoxipriota, Rauf Denktash, no solament s'oposa a la integració a la Unió Europea i a la reunificació de l'illa sense un reconeixement previ per part de la comunitat internacional de la seva República Turca del Nord de Xipre, sinó que ha de fer front actualment a diversos problemes interns.

HAITÍ. Molt a prop de la paràlització total ▶ Estats Units, Canadà i la Unió Europea no reconeixen el nou Parlament d'Haití, constituït el 28 d'agost. Les eleccions eren considerades com un pas crucial cap a una democràcia estable en un país castigat i empobrit per dècades de règims dictatorials i militars.

SIERRA LEONE. La guerra obliga a modificar les forces de pau de l'ONU ▶ Pocs dies després de l'alliberament de sis soldats britànics que encara estaven en mans de la milícia West Side Boys, el Consell de Seguretat de Nacions Unides ha aprovat una important resolució que preveu no solament un augment de les tropes, sinó també una ampliació de les competències i un canvi en l'estructura de comandament.

DEL 18 AL 24

ETIÒPIA / ERITREA. Perill a l'alto el foc ▶ Etiòpia acusa Eritrea de retenir 30.000 etiòps en camps de treball. Eritrea denuncia la reiterada violació de l'alto el foc, la col·locació de mines i acusa Etiòpia de torturar milers d'eritreus en camps de concentració.

CÔTE D'IVOIRE. Augmenta la tensió davant les eleccions ▶ Atac a mà armada contra la residència del cap de la junta militar de Côte d'Ivoire, general Robert Guei. Els militars en el poder, han multiplicat en les últimes setmanes els actes d'intimidació amb atacs a periodistes independents i a simpatitzants de l'Associació Republicana.

FILIPINES. Ofensiva militar contra la guerrilla ▶ De moment, el resultat de l'ofensiva ha estat l'alliberament dels dos últims ostadges europeus, la mort de desenes de civils i el desplaçament de milers més.

PERÚ. Transició a la Fujimori ▶ Una setmana després de l'anunci de Fujimori de convocar eleccions avançades a les quals no es presentarà, el president ha expressat la seva ferma voluntat de tutelar el canvi que s'apropa i compta amb el suport de les Forces Armades.

ESPANYA. ETA respon com sempre, matant ▶ José Luis Ruiz Casado, un regidor del PP de l'Ajuntament de la localitat barcelonesa de Sant Adrià de Besòs és la desena víctima mortal membre del Partit Popular.

DEL 25 DE SETEMBRE A L'1 D'OCTUBRE

ÀSIA CENTRAL. Nous equilibris ▶ Els equilibris de poder poden estar canviant a l'Àsia Central després de la recent conquesta per part dels taliban de la ciutat afganesa de Talukan, que estava en mans de l'opositora Aliança del Nord.

COREA. Les dues Corees confirmen la seva reconciliació ▶ Els ministres de Defensa de Corea del Nord i del Sud han acordat la reobertura parcial de la zona desmilitaritzada que separa ambdós països amb l'objectiu de reconstruir la línia fèrria que ha estat fora de servei durant els últims 50 anys.

CÔTE D'IVOIRE. Xenofòbia i crisi política ▶ En un intent d'atenuar la crisi una delegació de líders africans va proposar al General colpista Guei crear un "consell de transició" que inclogués membres de la junta militar i dels principals partits. Guei, malgrat això, ha rebutjat qualsevol recomanació.

GUINEA. L'espiral de violència arriba a Guinea ▶ Des del principi de setembre, diversos grups armats que actuen a la frontera amb Libèria han atacat refugiats d'aquell país i de Sierra Leone matant prop de 80 persones.

INDONÈSIA. Sacsajada per tots els fronts ▶ Les forces de seguretat han anunciat el començament de mobilitzacions per a la detenció de rebels i el desarmament obligatori.

IUGOSLÀVIA. Present i futur d'una derrota no acceptada ▶ Slobodan Milosevic, incapaç de reconèixer la seva derrota, s'ha pres el temps necessari per manipular els resultats i oferir una segona volta, que se celebrarà el pròxim 8 d'octubre. Kostunica, el vencedor, rebutja els resultats i la celebració d'una segona volta, tal i com ho fa la Unió Europea.

BOLÍVIA. Revolta social ▶ Sis morts i 84 ferits és el resultat de la revolta social que des de fa 13 dies convulsa Bolívia.

DEL 2 AL 8

SÀHARA OCCIDENTAL. El Sàhara Occidental es queda sense referèndum ▶ Un cop abandonada la via del referèndum, la proposta de Rabat d'unes negociacions directes sobre la descentralització del regne haiximita, promoguda pel rei Mohamed VI, ha estat rebutjada pels representants de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD).

ALGÈRIA. Silenci sobre els atemptats terroristes ▶ Seixanta morts en deu dies i cap reacció per part del nou Govern algerià. Al contrari, hi ha un mutisme total entorn dels assassinats que han acabat amb famílies senceres.

ANGOLA. Angola arrossega Zàmbia a la seva guerra ▶ Les incursions de tropes d'Angola en territori de Zàmbia, l'augment d'atacs fronterers, realitzats tant per tropes governamentals com per les de la Unió per a la Independència Total d'Angola (UNITA), està forçant Zàmbia a implicar-se cada cop més en la inacabable guerra civil d'Angola.

PRÒXIM ORIENT. Alerta roja ▶ Va ser la visita d'Ariel Sharon, el botxí dels palestins que va orquestrar la matança de 2.750 civils al Líban l'any 1982, al lloc sant de l'Esplanada de les Mesquites a Jerusalem, el que va desencadenar la revolta. I va ser la brutal actuació repressiva israeliana contra una manifestació palestina.

SÈRBIA. Sèrbia s'alça contra Milosevic ▶ El detonant de la insurrecció ha estat la decisió del Tribunal Constitucional iugoslau d'anular les eleccions presidencials del 24 de setembre per prolongar el mandat de Milosevic. Ara, les emissores de televisió controlades per Milosevic s'han passat a l'oposició, la policia ha confraternitzat amb els manifestants i l'Exèrcit s'ha tornat a recloure als seus quarters.

FILIPINES. El desastre d'una campanya militar ▶ Tres setmanes de bombardeigs aeris per part de l'Exèrcit filipí amb l'objectiu d'acabar amb els rebels d'Abu Sayyaf i d'alliberar els ostatics no han aconseguit altra cosa que dispersar els rebels i els ostatics per tota l'àrea de les illes del sud i provocar víctimes entre la població civil.

SRI LANKA. Sri Lanka desestima la pau ▶ Després de mesos de durs combats al nord de Sri Lanka entre tropes governamentals i els Tigres d'Alliberament tàmls, el primer ministre, Ratnasiri Wickremanayake, ha declarat que s'ha esgotat el temps de les negociacions.

DEL 9 AL 15

CÔTE D'IVOIRE. Eleccions a la mida del general ▶ Enmig de l'estat d'emergència, la Cort Suprema de Côte d'Ivoire ha exclòs de la campanya electoral 14 dels 19 candidats, entre ells els 2 candidats principals.

PAPUA OCCIDENTAL. Nou focus de tensió ▶ La campanya per a la independència a Papua Occidental havia estat desenvolupada de forma pacífica... fins ara fa pocs dies, quan van esclatar violents enfrontaments entre indígenes, milícia separatista, policia i immigrants, que van causar la mort a més de 30 persones quan la policia va arriar diverses banderes nacionalistes.

ZIMBABWE. La minvant de democràcia ▶ Des de les eleccions parlamentàries celebrades el mes de juny, en les quals Robert Mugabe i el seu partit, el ZANU-PF, van perdre per primera vegada molts dels seus escons, la persecució dels líders de l'oposició esdevé cada vegada més aferrissada i la llibertat de premsa és ja pràcticament inexistent.

IUGOSLÀVIA. Les incògnites del futur ▶ Vojislav Kostunica ja controla el poder polític de Iugoslàvia. La seva presa de possessió com a president federal ha produït efectes immediats en altres òrgans de poder, provocant la dimissió del primer ministre iugoslau, Momir Bulatovic i la del ministre de l'Interior, Vlatko Stojiljkovic. El poder econòmic, malgrat tot, continua en mans de Milosevic.

PRÒXIM ORIENT. Davant de l'última oportunitat ▶ Tots els qui poden, poc o molt, contribuir a desactivar la crisi s'han compromès a encarrilar el procés de pacificació. Resultat d'això és la cimera celebrada a Egipte entre el primer ministre israelià, Ehud Barak, i el president de l'Autoritat Nacional Palestina (ANP), Iàsser Arafat.

ESPANYA. Contra la "loteria sanguinària" d'ETA ▶ Després del nou atemptat d'ETA que ha costat la vida al fiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Luis Portero, desenes de milers d'espanyols es van concentrar per tota la geografia espanyola per mostrar la seva repulsa.

DEL 16 AL 22

ÀFRICA. El president de Sud-àfrica persegueix la pau al Congo ▶ El president de Sud-àfrica, ha aconseguit reunir a Maputo, la capital de Moçambic, el president de la República Democràtica del Congo, Laurent Kabila, i els caps d'Estat de Namíbia, Zimbabwe, Rwanda i Uganda, països involucrats en la guerra, en un nou intent de frenar l'anomenada "guerra mundial d'Àfrica".

NIGÈRIA. Bany de sang ▶ L'Exèrcit nigerià ha ocupat els carrers de Lagos per d'acabar amb els violents enfrontaments entre els ioruba i els haussa, les dues principals ètnies de Nigèria.

IUGOSLÀVIA. Sèrbia davant del mur de Montenegro ▶ Totes les formacions de la petita república obstaculitzen la tasca del nou president federal. Per una part, Milo Djukanovic, el president prooccidental de Montenegro, es nega a participar en un futur executiu federal, ja que considera il·legals les eleccions del 24 de setembre.

ÍNDIA/XINA. Incursions xineses a l'Índia ▶ Les relacions entre la Xina i l'Índia es caracteritzen per la desconfiança mútua, ja que l'Índia acusa la Xina de contribuir a augmentar l'arsenal nuclear del Pakistan i la Xina, per la seva part, retreu a l'Índia la seva ambició d'esdevenir la potència dominant al sud d'Àsia.

DEL 23 AL 29

CÔTE D'IVOIRE. Davant un futur incert ▶ Després d'unes manifestacions massives per protestar contra el frau electoral comès pel General Guei, i després d'enfrontaments entre militars lleials al general i faccions rivals, l'ex cap de la junta militar va decidir abandonar la presidència i el país. El socialista Gbagbo va prendre aleshores possessió del poder.

SRI LANKA. Atac a una base militar estratègica ▶ Els rebels tàmls de Sri Lanka han atacat l'estratègica base naval de Trincomalee, al nord-est del país, destruint dos bucs de la Marina.

PERÚ. El retorn de Montesinos desferma una nova crisi política ▶ El retorn de Vladimiro Montesinos va coincidir amb l'anunci del Govern de condicionar la convocatòria d'eleccions a una amnistia general als militars que han comès delictes contra els drets humans. No obstant, la pressió internacional va fer canviar l'actitud del president, que va renunciar a condicionar les eleccions a l'aprovació de la llei de punt final.

PRÒXIM ORIENT. Maniobres a diversos bàndols ▶ La crisi del Pròxim Orient ha deixat clar que l'antiga fórmula de pacificació ja no és vàlida. Davant l'estancament de la situació, Ehud Barak intenta salvar la seva pell política i impedir unes eleccions anticipades.

SUDÀFRICA. La població negra reclama la seva terra ▶ En els últims 5 anys, el Govern ha acomplert amb 6.530 reclamacions per la restitució de terres. El govern intentarà redistribuir, en els pròxims 15 anys, un 30% de terres estatals a la població negra.